

„On to zavádzanie fašistického štátu myslel vážne!“ V prípade Matovičovho výroku o NSDAP prokuratúra na popud europoslancu Uhríka rozhodla. Matovič: „Ani teraz niektorí ľudia nevedia pochopiť“

- CZ24 News | 9. června 2021

SLOVENSKO: Minuloročný výrok bývalého premiéra a súčasného ministra financií Igora Matoviča (OLANO) o NSDAP bude riešený ako priestupok proti verejnému poriadku. Zaoberať sa ním má Okresný úrad Bratislava. Vyplýva to z uznesenia prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, ktoré zverejnil na sociálnej sieti europoslanec Milan Uhrík. Ten na šéfa OLANO pre jeho slová podal trestné oznámenie

Prokurátor však na začatie trestného stíhania v tejto veci nevidel dôvod. Výrok podľa jeho slov „zjavne nebol vyslovený z dôvodu propagácie či prejavu sympatie k extrémizmu/extrémistickému hnutiu“. Ako tvrdí, z Matovičovej strany išlo istým spôsobom o zveličenie, či o pokus o vtip. Z programu a ani z činnosti hnutia OLANO podľa prokurátora nevyplýva, že by jej členovia sympatizovali s extrémistickými hnutiami či programami.

Zároveň je však podľa prokurátora dôvodné podozrenie, že Matovičova replika, vyjadrujúca snahu o prirovnanie jeho politického hnutia k NSDAP, stranou Adolfa Hitlera, môže u ľudí vzbudiť pocit verejného pohoršenia.

UZNESENIE

Podľa § 197 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vec týkajúcu sa trestných oznámení/podozrení zo spáchania prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 ods. 1 Trestného zákona a iné, ktorého sa mal dopustiť Igor Matovič tým, že

- ako predseda vlády SR a predsedu politickej strany Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti - Igor Matovič dňa 10.06.2020 verejne, na tlačovej konferencii vysielanej v televízii TA3 na otázku redaktora televízie o jeho predstave o rozsahu členskej základne politickej strany OĽaNO odpovedal, že „ambíciu máme milióny, pretože, lebo myslím, že NSDAP bola najväčšia politická strana a keď akokoľvek kvalita politickej strany sa meria podľa počtu členov, tak oni mali myslieť že 25 miliónov, takže tú ambíciu máme prekročiť to NSDAP v tejto veci.“

odovzdávam Okresnému úradu Bratislava - Odboru všeobecnej vnútornej správy Bratislava na prejednanie priestupku proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. c) alebo iné zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postuť podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

O d o v o d n e n i e:

V uvedenej trestnej veci prokurátor obdržal trestné oznámenie Ing. Milana Uhrika, PhD zo dňa 15.06.2020 (odstúpené mi z Krajskej prokuratúry v Nitre) oznámenie Petra Čiriu z 12.06.2020, Jaroslava Valcuhu z 12.06.2020, JUDr. Daniela Solárka z 15.06.2020, Pavla Korpáše z 15.06.2020, Kotlebovci - Ľudová strana naše Slovensko z 22.06.2020.

Oznamovatelia v tejto veci, ktorých trestné oznámenia boli spojené v konečnom dôsledku do konania v jednej veci, oznamujú prokurátorovi spáchanie trestného činu extrémizmu, predovšetkým trestných činov:

§ 421 Trestného zákona: Založenie, podpora a propagácia hnutí smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd
§ 422 Trestného zákona: Prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd

§ 422d Trestného zákona: Popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti,
a to v súvislosti s výrokom Igora Matoviča, ktorý odznel v televízii TA3 dňa 10.06.2020, kde na otázku redaktora televízie o jeho predstave o rozsahu členskej základne politickej strany OĽaNO odpovedal, že „ambíciu máme milióny, pretože, lebo myslím, že NSDAP bola najväčšia politická strana a keď akokoľvek kvalita politickej strany sa meria podľa počtu členov, tak oni mali myslieť že 25 miliónov, takže tú ambíciu máme prekročiť to NSDAP v tejto veci.“

Preskúmaním uvedeného výroku som zistil, že tento zjavne nebol vyslovený z dôvodu propagácie či prejavu sympatie k extrémizmu/extrémistickému hnutiu.

Zadovážil som si uvedený zvukovo – obrazový záznam z tlačovej besedy p. Igora Matoviča a podľa jeho spôsobu vyjadrenia a kontextu situácie som zistil, že napadnuté vyjadrenie je istým spôsobom zveličením, pokusom o vtip. Predpokladám členstvo politickej strany na Slovensku v počte 25 000 000 ľudí a viac, keďže počet všetkých obyvateľov na Slovensku je cca 1/5 uvedeného počtu. Je naozaj nereálne. Z programu politickej strany OĽaNO, ktorý som si zadovážil z verejne dostupných zdrojov, ani z činnosti tejto politickej strany nevyplýva, že by jej členovia sympatizovali s extrémistickými hnutiami a ich programami. (viď. definície skutkových podstatí trestných činov extrémizmu podľa § 140a Trestného zákona). Verbálne ani skutkami autor prednesu nijako nedotoval kontext situácie tak, že by z jeho strany išlo o extrémistické konanie / vyjadrenie.

Je však zároveň dané dôvodné podozrenie, že replika p. Igora Matoviča obsahujúca, resp. vyjadrujúca snahu o prirovnanie jeho politickej strany pôsobiacej na Slovensku s NSDAP, stranou Adolfa Hitlera z obdobia nacistickej Tretej ríše 1933 – 45, kedy došlo k holokaustu, vyraďovaniu občanov patriacich k slovanským národom, bezprecedentnému prenasledovaniu rôznych skupín obyvateľstva, môže vzbudiť u auditors, ktoré ho sleduje podľa verejného pohoršenia.

Z hľadiska vyhodnotenia závažnosti uvedeného činu konštatujem, že do úvahy teda prichádza prejednanie tejto veci ako priestupku proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Priestupkom proti verejnému poriadku podľa § 47 ods. 1 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o priestupkoch sa dopustil ten, kto vzbudí verejné pohoršenie.

Verejným pohoršením je také vnímanie konania páchatela, ktoré je v priakom rozpore so zásadami morálky, etiky a spolunažívania medzi občanmi a u skupiny ľudí vyvoláva vážne morálne odsúdenie a pohoršenie. (Trestný zákon – komentár, vyd. 2006 – autori Samoš/Stíffe/Toman, str. 736)

Podľa § 197 Trestného poriadku:

(1) Ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postuť podľa odseku 2, prokurátor alebo polícia uznesením vec:
a) odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu,

b) odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie,
c) odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo
d) odmieta.
(2) Prokurátor alebo polícia pred začatím trestného stíhania uznesením môže odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 215 ods. 2.
(3) Uznesenie podľa odseku 1 alebo 2 sa doručí oznamovateľovi a poškodenému. Oznamovateľ a poškodený môžu proti uzneseniu podať sťažnosť. Polícia doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

Skutočnosť, či konanie pod Igora Matoviča je takej intenzity, že mu nie je poskytnutá ochrana pre jeho slobodu vyjadrovania, resp. či nedošlo k porušeniu iných práv (právo na zachovanie verejného poriadku), je oprávnený vyhodnotiť len orgán oprávnený na prejednanie priestupku, ktorému týmto vec odovzdávam na vybavenie.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam som rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu je sťažnosť prípustná, ktorú je možné podať na tunajšiu prokuratúru v lehote troch pracovných dní odo dňa doručenia tohto uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.

JUDr. Tomáš Honza
prokurátor

Na snímke uznesenie prokurátora Honza k Matovičovmu vyjadreniu k nacistickej strane NSDAP

„Z hľadiska vyhodnotenia závažnosti uvedeného činu konštatujem, že do úvahy teda prichádza prejednanie tejto veci, ako priestupku proti verejnému poriadku,“ uviedol prokurátor